

спрямована на більш глибоку оцінку критеріїв, необхідних для виконання обов'язків за призначенням кожної посади. При тому вона повинна надавати змогу змінювати вимоги до кожного окремого показника компетентності кандидата на посаду, що дозволить приймальним комісіям проводити комплектування вакантних посад в умовах зниження первинної якості професійної підготовки кандидатів на службу в підрозділах спеціального призначення.

ШИШКАРЬОВА Олена,
викладач кафедри адміністративно-правових
дисциплін факультету № 2
Донецького державного
університету внутрішніх справ
(м. Кропивницький, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Динамічний розвиток сучасного світу потребує постійної актуалізації навчальних процесів, впровадження інноваційних методів навчання. Саме тому підготовка компетентного фахівця вимагає, так би мовити, тримати руку на пульсі суспільних викликів. Місія, покладена на заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання, обумовлює необхідність використання інноваційних методів в освітньому процесі.

Варто зауважити, що в ході запровадження інновацій в освітній процес, визначальним фактором є педа-

гогічна майстреність викладача, його вміння адаптувати навчальний процес, орієнтуючись на виклики нововведень. Із цього приводу вдало зазначає М. Боровик, що однією з важливих особливостей при навчанні майбутніх офіцерів поліції є вміння викладача приймати інноваційні рішення, іти на певний ризик, успішно вирішувати конфліктні ситуації, що виникають при реалізації нововведення, знімати інноваційні бар'єри [1, с. 62].

Як зазначає В. Віннікова, найбільш вдалими методами в засвоєнні студентами знань є активні методи навчання. Прояв і розвиток активних методів навчання обумовлений тим, що перед навчанням були поставлені завдання не тільки засвоєння студентами знань і формування професійних умінь і навиків, але й розвитку творчих і комунікативних здібностей особистості, формування особистого підходу до виникаючої проблеми [2, с. 214].

Погоджуюсь із позицією В. Віннікової в тому, що вживані на сучасному етапі інноваційні методи навчання у ЗВО передбачають і метод, пріоритетом якого є етичні цінності. Він сприяє формуванню індивідуальних етичних установок, заснованих на професійній етиці, виробленні критичного мислення, уміння представляти й обстоювати власну думку [2, с. 215].

Необхідно зауважити, що сучасна оцінка професійних навичок здійснюється за прогресивними методами, які орієнтуються на основні вміння і знання - hard skills

(«жорсткі» навички) та soft skills («м'які», «гнучкі» навички). Hard skills – це ті фундаментальні вміння і знання, які є необхідними для конкретної професії. Тобто, це вузькопрофесійні спеціальні навички. Натомість, soft skills є непрофесійними, універсальними, ситуативними навичками, які будуть корисні для будь-якої сфери діяльності. Вони дозволяють ефективно комунікувати з людьми, адаптуватись до нових ситуацій, швидко приймати рішення, планувати (тайм-менеджмент), самовдосконалюватись, критично мислити, концентруватись тощо. Відтак, усі ці скіли є необхідними для будь-яких спеціальностей.

Вагомим чинником для успішного функціонування будь-якої організації є інноваційна складова. Як визначає О. Пасічник, інновації в освіті полягають у створенні, упровадженні та поширенні в освітній діяльності новітніх ідей, підходів, прийомів і методів, технологій, які спрямовані на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу [3, с. 163].

Інтеграція вищої школи України до загальноєвропейського освітнього простору пов'язана з проблемами, вирішення яких бачиться в реформуванні системи підготовки кадрів, згідно з міжнародними вимогами. В умовах зростання обсягів інформації з багатьох галузей науки, техніки та технологій, кардинальних змін у соціальній сфері, впровадження високих професійних вимог до майбутніх працівників необхідно інтенсифіку-

вати процес навчання, створювати умови для підготовки висококваліфікованих кадрів, використовуючи новітні технології і методики навчання [4, с. 106-107].

О. Марченко, В. Воровка, А. Постол А. виокремлюють такі технології та методи навчання у вищій освіті:

1. *Інформаційні технології* – застосування комп'ютерних засобів для доступу до інтернет-ресурсів, використання навчальних програм з метою розширення інформаційного поля, підвищення швидкості обробки й передачі інформації, забезпечення зручності перетворення структури інформації для трансформації її в знання.

2. *Робота в команді (коучинг)* – спільна діяльність групи здобувачів освіти під керівництвом лідера, спрямована на вирішення загальної задачі, синергійність досягнення результатів індивідуальної роботи членів команди з розподілом відповідальності та повноважень.

3. *Case&Study*. Суть кейс-методу полягає у використанні конкретних випадків для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень для гіпотетичних або реальних ситуацій.

4. *Гра* – рольова імітація здобувачами реальної професійної діяльності з виконанням функцій фахівців на різних робочих місцях.

5. *Контекстне навчання* – мотивація здобувачів до засвоєння знань шляхом виявлення зв'язків між конкретним знанням і його застосуванням.

6. *Навчання на основі досвіду (емпіричне навчання)* – активізація пізнавальної діяльності здобувачів завдяки асоціації їх власного досвіду з предметом вивчення.

7. *Тренінг* – активний метод навчання в тренувальному режимі роботи, що сприяє розкриттю і вдосконаленню особистісного потенціалу, коригуванню засобів взаємодії вербального та невербального самовираження

8. *Індивідуальне навчання* – вибудовування здобувачами власних освітніх траєкторій на основі формування індивідуальних навчальних планів і програм з урахуванням індивідуальних інтересів.

9. *Міждисциплінарне навчання* – використання знань з різних областей, їх угруповання і концентрація в контексті конкретної розв'язуваної задачі.

10. *Проектна діяльність* – форма індивідуальної або групової роботи.

11. *Випереджувальна самостійна робота* – вивчення здобувачами нового матеріалу перед тим, як викладач буде презентувати його на лекції та інших аудиторних заняттях.

12. *Комунікативні технології*, спрямовані на вдосконалення способів взаємодії з людьми та пов'язані з організацією парної, групової, колективної або індивідуальної роботи [4, с. 107-109].

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що виклики сьогодення безумовно вимагають упровадження інноваційної складової в освітню діяльність. Зокрема, для закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчан-

ня таке питання також є актуальним, оскільки це сприяє якісному зростанню компетентностей майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Боровик, М. О. Окремі питання вдосконалення професійної майстерності викладачів ЗВО зі специфічними умовами навчання. *Харківський національний університет внутрішніх справ: 25 років досвіду та погляд у майбутнє (1994–2019 рр.): зб. тез доп. на міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя створення ун-ту (м. Харків, 22 листоп. 2019 р.)*. Харків, 2019. С. 61-62.

2. Віннікова В. В. Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу. *Інноваційні методи навчання у ЗВО : збірник тез та доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Харків, 2020. С. 214-215.

3. Пасічник О. О. Сучасні технології навчання як засіб самореалізації студентів в освітньому середовищі ЗВО. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2019. С. 162-166.

4. Марченко О., Воровка В., Постол А. Інноваційні технології та методи навчання у вишах України. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогіка 2.29. Запоріжжя, 2022. С. 104-111.

ШАПОВАЛЕНКО Надія,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки